

ติดต่อ

ที่ มท 0616/ 4074

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

17 เมษายน 2550

เรื่อง สรุปสถานการณ์ภัยแล้ง สถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 เมษายน 2550)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่ได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้งขึ้นในหลายจังหวัดทั่วทั้งประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ประชาชนเริ่มประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายแล้วเป็นบางส่วนและคาดว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะยังคงดำรงอยู่ต่อไปอีก ซึ่งจังหวัดที่ประสบภัยรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิต่างๆ ได้เร่งระดมการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง และในห้วงระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 17 เมษายน 2550 ได้เกิดสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน โดยกระทรวงมหาดไทยได้สรุปสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกสัปดาห์แล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงขอสรุปสถานการณ์ภัยแล้งตลอดจนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจนถึงวันที่ 17 เมษายน 2550 และสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 17 เมษายน 2550) นำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังนี้

1. สถานการณ์ภัยแล้ง (ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 17 เมษายน 2550)

1.1 พื้นที่ประสบภัย รวม 53 จังหวัด 425 อำเภอ 50 กิ่งฯ 2,624 ตำบล 19,887 หมู่บ้าน

(คิดเป็นร้อยละ 31.64 ของหมู่บ้าน 62,849 หมู่บ้านใน 53 จังหวัด และคิดเป็นร้อยละ 27.00 ของหมู่บ้านทั้งหมดของประเทศ) แยกเป็น

ที่	พื้นที่ประสบภัย							ราษฎรประสบภัย	
	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	กิ่ง	ตำบล	หมู่บ้าน	รายชื่อจังหวัด	ครัวเรือน	คน
1	เหนือ	17	130	10	783	5,166	กำแพงเพชร สุโขทัย ลำปาง แพร่ ตาก เพชรบูรณ์ น่าน ลำพูน พิจิตร เชียงใหม่ เชียงราย อุตรดิตถ์ พิษณุโลก พะเยา แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ และอุทัยธานี	368,845	1,253,094
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	19	224	34	1,495	12,737	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น หนองคาย มุกดาหาร ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู บุรีรัมย์ สกลนคร นครพนม อุตรธานี ศรีสะเกษ นครราชสีมา อุบลราชธานี มหาสารคาม เลย สุรินทร์ และร้อยเอ็ด	1,086,360	4,050,498
3	กลาง	5	19	1	87	569	สุพรรณบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท และลพบุรี	59,650	202,850
4	ตะวันออก	5	21	5	115	615	จันทบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี	73,550	262,950
5	ใต้	7	31	-	144	800	ตรัง ระนอง นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี สตูล สงขลา	41,141	130,504
รวมทั้งประเทศ		53	425	50	2,624	19,887		1,608,546	5,898,896

ตารางข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งเปรียบเทียบกับจำนวนพื้นที่ประสบภัยแล้งใน 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา

ที่	ภาค	จำนวน หมู่บ้าน ทั้งหมด	26 มี.ค. 2550		2 เม.ย. 2550		9 เม.ย. 2550		17 เม.ย. 2550	
			หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	32,576	16,194	- 1,492	15,004	- 1,190	14,718	- 286	12,737	- 1,981
2	เหนือ	16,306	5,188	- 92	5,963	+ 775	6,093	+ 130	5,166	- 927
3	ตะวันออก	4,816	1,233	0	1,383	+ 150	1,152	- 231	615	- 537
4	ใต้	8,588	1,621	+ 31	1,532	- 89	1,417	- 115	800	- 617
5	กลาง	11,377	1,185	+ 254	1,246	+ 61	1,103	- 143	569	- 534
	รวม	73,663	25,421	- 1,299	25,128	- 293	24,483	- 645	19,887	- 4,596

❖ เปรียบเทียบกับสถานการณ์ภัยแล้งเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 9 เม.ย. 2550 (รวม 59 จังหวัด 537 อำเภอ 57 กิ่งฯ 3,206 ตำบล 24,483 หมู่บ้าน) ปรากฏว่ามีจำนวนจังหวัดลดลง 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตรัง ชลบุรี นครนายก พัทลุง และยะลา และมีหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งมีจำนวนลดลง รวม 4,596 หมู่บ้าน

❖ ในห้วงสัปดาห์ที่ผ่านมามีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนพัดเข้ามาปะทะกับมวลอากาศร้อนที่ปกคลุมพื้นที่ตอนบน ประกอบกับมีแนวลมพัดสลับของลมฝ่ายใต้ ทำให้เกิดพายุฤดูร้อน มีฝนฟ้าคะนอง ประกอบกับการทำฝนหลวงของ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตรประสบผลสำเร็จ ทำให้มีฝนตกกระจายเป็นบริเวณกว้างทั่วประเทศ ทำให้สถานการณ์ ภัยแล้งในเกือบทุกพื้นที่ลดความรุนแรงลงไป

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งปี 2550 กับปี 2549 ในห้วงเวลาเดียวกัน

ที่	ภาค	ข้อมูลปี 2549 (ณ วันที่ 17 เมษายน 2549)		ข้อมูลปี 2550 (ณ วันที่ 17 เม.ย. 2550)		เปรียบเทียบข้อมูลภัยแล้ง ปี 2550 กับปี 2549	
		หมู่บ้านที่ ประสบภัยแล้ง	หมู่บ้านที่ ประสบภัยแล้ง	หมู่บ้านที่ ประสบภัยแล้ง	คิดเป็นร้อยละ (ของ หมู่บ้านทั่วประเทศ)	จำนวนหมู่บ้าน + เพิ่ม - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	20,427	62.70	12,737	39.10	- 7,690	- 37.65
2	เหนือ	6,903	42.33	5,166	31.68	- 1,737	- 25.16
3	ตะวันออก	1,321	27.43	615	12.77	- 706	- 53.44
4	ใต้	373	4.34	800	9.32	+ 427	+ 114.48
5	กลาง	1,330	11.69	569	5.00	- 761	- 57.22
	รวม	30,354	41.21	19,887	27.00	- 10,467	- 34.48

❖ เปรียบเทียบหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งเมื่อปี 2549 ในช่วงเวลาเดียวกัน (วันที่ 17 เม.ย. 2549) รวม 61 จังหวัด 479 อำเภอ 46 กิ่งฯ 3,379 ตำบล 30,354 หมู่บ้าน (ร้อยละ 41.21 ของหมู่บ้านทั้งหมด) โดยปี 2550 (รวม 53 จังหวัด 425 อำเภอ 50 กิ่งฯ 2,624 ตำบล 19,887 หมู่บ้าน) มีหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งน้อยกว่า 10,467 หมู่บ้าน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.48

1.2 ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 1,609,546ครัวเรือน 5,899,896 คน (คิดเป็นร้อยละ 13.15 ของ ครัวเรือนทั้งหมด 12,236,140 ครัวเรือน ใน 53 จังหวัดที่ประสบภัยแล้ง)

1.3 พื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 123,201 ไร่ (จำนวน 15 จังหวัด)

1.4 การให้ความช่วยเหลือ

1.4.1 การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร

- (1) การสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รวม 1,708 เครื่อง แยกเป็น
 - จังหวัด/อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ 888 เครื่อง
 - กรมชลประทาน ได้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รวม 820 เครื่อง แยกเป็น
 - เพื่อการเพาะปลูก 767 เครื่อง
 - เพื่อการอุปโภคบริโภค 53 เครื่อง
- (2) จังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้
 - จัดทำท่อนบ/ฝายเก็บกักน้ำ (ชั่วคราว) 13,562 แห่ง - ขุดลอกแหล่งน้ำ 3,581 แห่ง

1.4.2 การปรับปรุง ซ่อมและทำความสะอาดภาชนะเก็บน้ำ ดังนี้

- ถังเก็บน้ำ คสล. 1,041 แห่ง - ถังปูนฉาบ 509 แห่ง - ถังไฟเบอร์ 912 แห่ง
- โถงซีเมนต์ 9,920 แห่ง - เปาล้างบ่อบาดาล 1,747 แห่ง
- หอดังระบบประปาหมู่บ้าน 986 แห่ง - หอดังระบบประปาภูเขา 999 แห่ง

การสร้างภาชนะเก็บน้ำ ดังนี้

- ถังเก็บน้ำ คสล. 147 แห่ง - ถังปูนฉาบ 171 แห่ง - ถังเหล็ก 165 แห่ง
- ถังไฟเบอร์ 159 แห่ง - โถงซีเมนต์ 1,149 แห่ง - หอดังระบบประปาหมู่บ้าน 177 แห่ง
- หอดังระบบประปาภูเขา 10 แห่ง - บ่อน้ำตื้น 127 แห่ง

1.4.3 การแจกจ่ายน้ำอุปโภค/บริโภคของจังหวัดที่ประสบภัย

ใช้รถบรรทุกน้ำ 1,917 คัน แจกจ่ายน้ำ 77,235 เที่ยว จำนวน 650,562,567 ลิตร

1.4.4 งบประมาณดำเนินการใช้จ่ายไปแล้ว จำนวน 551,233,393 บาท แยกเป็น

- (1) งบอุดหนุนราชการของจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท) 496,550,047 บาท
- (2) งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 39,418,553 บาท
- (3) งบอื่นๆ 15,264,793 บาท

2 สรุปสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน (ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 17 เมษายน 2550)

2.1 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ระหว่างวันที่ 7-17 เมษายน 2550 ในพื้นที่ 4

จังหวัดภาคเหนือตอนบน (ข้อมูลกรมควบคุมมลพิษ)

สถานี		PM ₁₀ * (เดือนเมษายน 2550)										
		7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
จ.เชียงใหม่	ศูนย์ราชการรวมฯ อ.แมริม	114	87	82	95	82	57	52	42	53	50	46
	ร.ร.ยุพราชวิทยาลัย อ.เมือง	149	93	82	106	82	64	60	58	66	61	60
จ.ลำปาง	ม.ธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง อ.เมือง	75	50	56	69	56	41	43	30	40	32	25
	สนง.การประปาฯ อ.แม่เมาะ	72	51	49	65	49	33	38	30	34	32	-
จ.เชียงราย	ร.ร.สามัคคีวิทยาคม อ.เมือง	156	104	92	-	92	65	51	46	38	44	44
จ.แม่ฮ่องสอน	ทสจ.แม่ฮ่องสอน อ.เมือง	222	187	175	168	175	169	99	78	90	81	55

หมายเหตุ 1. ค่ามาตรฐาน PM_{10} เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เท่ากับ 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

2. ค่า PM_{10} สูงสุดเมื่อวันที่ 14 มี.ค.2550 วัดได้ 383 ไมโครกรัม/ลบ.ม.ที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อ.เมืองฯ จ.เชียงใหม่

2.2 มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันในภาคเหนือของศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันภาคเหนือ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม) เป็นประธานการประชุม เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2550 ณ ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้กำหนดมาตรการ “7 วันปลอดควันวันสงกรานต์” ในการลดหมอกควันช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 11- 17 เมษายน 2550 โดยให้จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ดำเนินการดังนี้

1) มาตรการ ประกอบด้วย 5 มาตรการหลัก ได้แก่ (1) มาตรการด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง (2) มาตรการด้านการควบคุม (3) มาตรการด้านการณรงค์ประชาสัมพันธ์ (4) มาตรการด้านการปฏิบัติการดับไฟ (5) มาตรการด้านการรายงานและประเมินผล

2) แผนการดำเนินการ ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่ (1) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ปัญหามลพิษหมอกควันจังหวัดและอำเภอ (2) การจัดชุดปฏิบัติการป้องกัน/ควบคุม และการปฏิบัติการดับไฟ (3) การสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) การปฏิบัติตามมาตรการ/แผนการดำเนินการ ประกอบด้วยบทบาทของภาครัฐ และบทบาทของภาคประชาชน โดยส่งเสริมให้ภาคประชาชนเป็นแกนหลักในการแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ชุมชน หมู่บ้าน

สรุปผลการดำเนินการระหว่างวันที่ 11-17 เมษายน 2550 สามารถควบคุมการจุดไฟไหม้ใน 3 จังหวัดเป็นไปตามเป้าหมาย ทำให้ปริมาณฝุ่นละอองเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (PM_{10} *) ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน (ยกเว้นจังหวัดแม่ฮ่องสอนในวันที่ 11, 12 เมษายน 2550 มีปริมาณฝุ่นละอองสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

โทรสาร 0-2243-2201 0-2241-7499